

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **A. K.**

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 18 grudnia 2024 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 8 marca 2024 r., sygn. akt V Ka 67/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi

z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt IV K 807/17,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego obciążając wydatkami tego postępowania Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 września 2020 r., sygn. akt IV K 807/17, Sąd Rejonowy w dla Łodzi-Widzewa w Łodzi uznał oskarżonego A. K. za winnego popełnienia

zarzucanych mu czynów opisanych w punktach od I do IV aktu oskarżenia, wyczerpujących dyspozycję odpowiednio - art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.; - art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.; - art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.; - art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. z tym uzupełnieniem, że dopuścił się ich w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności i czyny te stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., oraz że dopuścił się ich wspólnie i w porozumieniu z A. C. oraz co najmniej jedną inną osobą, co do której materiał został wyłączony do odrębnego postępowania, a także, że popełnił je przed upływem 5 lat od odbycia kary pozbawienia wolności w rozmiarze przekraczającym 6 miesięcy orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne i za to na dwóch lat pozbawienia wolności.

Nadto, na podstawie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania w tej sprawie.

Wyrok ten w całości zaskarżyli obaj obrońcy oskarżonego podnosząc identyczne zarzuty wskazujące na:

„I. Naruszenie przepisów postępowania, mających wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:

1. art. 41 § 1 kpk - poprzez wydanie zaskarżonego wyroku przez Sędziego (SSR A. S.) - referenta (sprawozdawcę) przedmiotowej sprawy w toku postępowania przed Sądem I instancji - który z uwagi na stanowisko procesowe wyrażone w stosunku do wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego, jak również treści uzasadnienia w/w postanowień incydentalnych, a nadto stosunku do osoby obrońcy oskarżonego

- w ramach których Sąd - w osobie w/w Sędziego oddalał w/w wnioski dowodowe na podstawie wzajemnie sprzecznych uzasadnień co do tożsamyh okoliczności, „w zależności od etapu postępowania, na którym w/w wnioski były składane

- co w konsekwencji wskazywało, iż Sąd jeszcze przed bezpośrednim przeprowadzeniem wszystkich dowodów na rozprawie głównej - dokonał a priori ich kategorycznej oceny

- a zatem Sąd a quo nie mógł w sposób pozbawiony stronniczości orzekać w dalszej części postępowania jurysdykcyjnego

i w konsekwencji wydać obiektywne rozstrzygnięcie w przedmiocie odpowiedzialności oskarżonego za zarzucane aktem oskarżenia czyny, w szczególności w sytuacji, gdy Sąd I instancji w osobie w/w Sędziego ujawnił również osobisty negatywny stosunek bezpośrednio do osoby obrońcy w/w oskarżonego, co pośrednio znajduje odzwierciedlenie w przebiegu postępowania jurysdykcyjnego;

2. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.

- poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu A. K. w pkt. 4 sentencji zaskarżonego wyroku w postaci wyjaśnień oskarżonej A. C. , będących co należy podkreślić dowodem z tzw. pomówienia, który winien być przez Sąd oceniony niezwykle rozważnie i wnikliwie, a którym to wymogom Sąd Rejonowy wydając skarżone rozstrzygnięcie nie sprostał, dokonując li tylko zbiorczej oceny tego dowodu, jednocześnie pozostawiając poza swoimi rozważaniami istotne okoliczności, które wpływały w sposób bezpośredni na ocenę wyjaśnień w/w oskarżonej i wartość dowodową przekazywanych przez nią relacji, pomimo ujawnienia w toku postępowania istotnych okoliczności podważających ich wiarygodność, w tym w szczególności w sposób negatywny weryfikujących zasadniczy z tych dowodów tj. wyjaśnienia w/w oskarżonej, a które to sprzeczności zostały przez Sąd w sposób nieuprawniony zmarginalizowane

- tym bardziej w sytuacji, gdy wyjaśnienia w/w oskarżonej były w istocie jedynym dowodem, który może wskazywać na sprawstwo w/w oskarżonego w zakresie zarzucanych mu a/o czynów zabronionych;

3. art. 4 i 7 kpk w zw. z art 410 kpk w zw. z art 424 § 1 kpk - poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności wyjaśnień oskarżonej A. C. i bezzasadne uznanie na jego podstawie, iż oskarżony A. K. dopuścił się popełnienia zarzucanych mu a/o czynów zabronionych - w sytuacji, gdy prawidłowa analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym okoliczności ujawnionych w ramach przedmiotowego postępowania - nie daje podstaw do takiej oceny;

4. art. 4 i 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk - poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności zeznań świadka A. Ś. i bezpodstawne uznanie, iż depozycje w/w świadka są wiarygodne tylko w tym zakresie, w jakim korespondują z treścią wyjaśnień oskarżonej A. C. - w sytuacji, gdy prawidłowa analiza w/w dowodu w korelacji z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym - nie daje podstaw do takiej oceny;

5. art. 170 § 1 pkt 3 i 5 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk - poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy w/w oskarżonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa i niezasadne uznanie, iż w/w dowód jest nieprzydatny do stwierdzenia wnioskowanych okoliczności, a nadto ewidentnie zmierza do przedłużenia postępowania - w sytuacji, gdy w/w dowód w sposób bezpośredni zmierzał do ustalenia (z uwzględnieniem wiadomości specjalnych, w szczególności z uwagi na stan zdrowia w/w oskarżonej, potwierdzony bogatą dokumentacją medyczną) motywów składanych przez w/w oskarżoną wyjaśnień, w tym w szczególności charakteru i motywów oraz czynników i mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw dokonywanych w toku kolejnych przesłuchaniach zmian treści w/w depozycji (w toku całego postępowania, w tym również postępowania jurysdykcyjnego), w szczególności w sytuacji, gdy w/w dowód stanowił jedyny i wyłączny dowód winy i sprawstwa w/w oskarżonego za zarzucane a/o czyny zabronione;

6. art. 170 § 1 pkt 5 kpk w zw. z art. 410 kpk - poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka A. B. , a zatem świadka - co do którego Prokurator zaniechał wezwania na podstawie art. 333 § 2 kpk - mimo, iż zgłoszenie takiego wniosku obligowało Sąd do przesłuchania w/w osoby, zwłaszcza w sytuacji, gdy w toku postępowania ujawniły się okoliczności wskazujące na fakt, iż w/w świadek mógł być współsprawcą czynów zabronionych zarzucanych, m.in. oskarżonej A. C. (na co w/w oskarżona wprost wskazała w treści swoich wyjaśnień, uznanych przecież przez Sąd I instancji za posiadające przymiot wiarygodności, a nadto stanowiące podstawę do rekonstrukcji stanu faktycznego przedmiotowej sprawy, w płaszczyźnie zarzutów stawianych w a/o oskarżonemu A. K.), a zatem

jego zeznania zawierały istotne informacje dotyczące okoliczności zdarzeń z udziałem w/w oskarżonych (a wynikające z treści zarzutów zawartych w a/o), ale także - i przede wszystkim - mogłoby pozwolić na zweryfikowanie okoliczności podawanych przez w/w oskarżoną pomawiającą oskarżonego A. K. o współudział w przypisanych im zdarzeniach, co do ich rzekomego przebiegu, a następnie ocenę wiarygodności jej depozycji, w szczególności w sytuacji, gdy na przestrzeni całego postępowania karnego, w/w oskarżona zmieniała treść swoich wyjaśnień;

7. art. 391 §1 i 2 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk - poprzez bezzasadne poprzestanie tylko i wyłącznie na ujawnieniu przez odczytanie uprzednio złożonych wyjaśnień w charakterze oskarżonego świadka A. Ś. i bezzasadne uznanie, iż w/w świadek nie stawiał się z powodu nie dających się usunąć przeszkód - w sytuacji, gdy fakt wydania w stosunku do jego osoby opinii o braku możliwości zdolności do udziału w rozprawie dotyczył tylko i wyłącznie postępowania w ramach którego w/w świadek występuje w procesowej roli oskarżonego, zaś w ramach przedmiotowego postępowania zachodziła chociażby możliwość - z uwagi na jego stan zdrowia - przesłuchania w/w świadka w miejscu jego zamieszkania (albowiem z treści materiału dowodowego, nie wynikało przecież, iż nie jest zdolny do udziału w przesłuchaniu w charakterze świadka) - co w konsekwencji prowadzi do jednoznacznego uznania, iż Sąd w sposób istotny naruszył ponadto zasadę bezpośredniości, w szczególności w sytuacji, gdy depozycje w/w świadka podważały wiarygodność relacji przedstawianych przez oskarżoną A. C. w zakresie roli i udziału w inkryminowanych zdarzenia oskarżonego A. K. , w szczególności, gdy dowód z wyjaśnień w/w oskarżonej stanowił jedyne źródło dowodowe w zakresie winy i sprawstwa w/w oskarżonego za zarzucane a/o czyny zabronione;

8. art. 410 kpk w zw. z art 424 § 1 pkt 1 kpk - poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie czynu przypisanego oskarżonej w pkt. 4 sentencji zaskarżonego wyroku (zarzucanego w pkt. I a/o), istotnych informacji płynących z treści zeznań świadka K. P. - uznanych przez Sąd za posiadających walor wiarygodności i stanowiących podstawę do dokonywania ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie - a wskazujących na fakt, iż kredyt ujęty w opisie w/w czynu był w sposób ciągły i prawidłowy spłacany -

które to informacje w sposób jednoznaczny wpływają na ocenę wartości dowodowej treści depozycji oskarżonej A. C. (stanowiących główne źródło dowodowe w przedmiotowej sprawie), a które zostały przez Sąd całkowicie pominięte przy ocenie całokształtu okoliczności ujawnionych w ramach przedmiotowego postępowania;

9. *art. 4 i 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk - poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności wyjaśnień oskarżonego A. K. i bezzasadne uznanie, iż nie posiadają w/w wyjaśnienia waloru wiarygodności oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów - w sytuacji, gdy prawidłowa ocena w/w dowodu, w korelacji z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym - nie daje podstaw do takiej oceny;*

II. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia i mający wpływ na jego treść, a polegający na bezzasadnym uznaniu, iż:

a) oskarżony A. K. dokonał przestępstwa oszustwa na szkodę instytucji finansowych wskazanych w opisie czynu przypisanego w/w oskarżonemu w sentencji zaskarżonego wyroku i to działając wspólnie i w porozumieniu z oskarżoną A. C. oraz co najmniej jedną inną osobą, co do której materiał został wyłączony do odrębnego postępowania;

- w sytuacji, gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak również wszystkich okoliczności ujawnionych w ramach przedmiotowego postępowania, a nadto dokonanie w/w oceny w korelacji z całokształtem w/w dowodów i okoliczności - nie daje podstaw do takiej oceny;

IV. Rażąca niewspółmierność (surowość): a) kary pozbawienia wolności przekraczającą swoją dolegliwością stopień winy i społecznej szkodliwości czynów, jakiego dopuściła się oskarżona, wynikającą z nie uwzględnienia przez Sąd meriti w sposób dostateczny okoliczności łagodzących zachodzących po stronie oskarżonego, jak również okoliczności popełnienia w/w czynu oraz nadmiernym wyeksponowaniu okoliczności obostrzających, jakie miały zachodzić po jego stronie.”

Podnosząc te zarzuty obrońcy wniesli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od wszystkich zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji; w apelacji obrońcy zawarli też wnioski dowodowe.

Wyrokiem z dnia 8 marca 2024 r., sygn. akt V Ka 67/21, Sąd Okręgowy w Łodzi zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację w tej sprawie złożył obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości zarzucił temu rozstrzygnięciu:

„ I. Rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a mianowicie:

1. art. 170 § 1 pkt 3 i 5 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 6 kpk w zw. z art. 458 kpk - poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy skazanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. Ś. , A. B. oraz A. C. i bezzasadne uznanie, iż dowód z w/w świadków z jednej strony jest nieprzydatny do udowodnienia okoliczności wskazanych wprost w tezie dowodowej wniosków dowodowych, z drugiej zaś w/w wnioski w sposób jednoznaczny i wyłączny zmierzają do przedłużenia postępowania w ramach przedmiotowej sprawy - w sytuacji, gdy zeznania w/w świadków miały istotne znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń w zakresie winy i sprawstwa skazanego A. K. za czyny zabronione przypisany w sentencji wyroku Sądu I instancji, utrzymanego w mocy sentencją zaskarżonego wyroku - tym bardziej w sytuacji, gdy A. C. wprost wskazywała na A. B. jako osobę organizującą jej działalność mającą na celu udzielanie jej kredytów przez poszczególne podmioty (banki), a nadto A. Ś. nie rozpoznał skazanego A. K. jako osobę, która zawoziła A. C. do poszczególnych banków - co w konsekwencji prowadzi do jednoznacznego uznania, iż brak było podstaw do oddalenia w/w wniosków dowodowych, w szczególności w sytuacji, gdy okoliczności zawarte w treści depozycji w/w świadków miały istotne znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń w ramach przedmiotowego postępowania - tym bardziej w sytuacji, gdy A. C. oraz A. Ś. zostaliby przesłuchani w charakterze świadków, a zatem w rygorach odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, nie zaś jako oskarżeni w innym postępowaniu, z uwzględnieniem treści art. 74 § 1 kpk w stosunku do osób występujących w takiej roli procesowej;

2. art. 170 § 1 pkt 3 i 5 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 6 kpk w zw. z art. 458 kpk - poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy skazanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa i bezzasadne uznanie, iż brak również podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego psychologa w zakresie wskazanym we wniosku dowodowym, gdyż A. C. była badana nie tylko psychiatrycznie, ale również był oceniany jej stan zdrowia przez biegłego neurologa i internistę i po tym badaniu wymieniona składała wyjaśnienia na rozprawie w dniu 10.01.2020 r. Wyniki wskazanych badań, a także analiza treści wyjaśnień złożonych przez A. C. nie dają żadnych podstaw do dopuszczenia dowodu dodatkowo z opinii biegłego psychologa, a jej depozycje będą podlegały ocenie zgodnie z zasadami prawa karnego procesowego w tym zgodnie z art. 7 k.p.k. - w sytuacji, gdy w treści (tezie) wniosku dowodowego obrońcy w w/w zakresie wskazano wprost, iż w/w wniosek dowodowy ma na celu wypowiedzenie się na okoliczność motywów składanych przez w/w świadka wyjaśnień, w tym w szczególności charakteru i motywów oraz czynników i mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw dokonywanych w toku kolejnych przesłuchaniach zmian treści w/w wyjaśnień.

a nadto - i przede wszystkim - czy u w/w świadka, z uwagi na jej stan zdrowia, występują okoliczności tego rodzaju, które wpływają na określenie zdolności postrzegania i odtwarzania faktów, zaś zeznania w/w świadków miały istotne (w zasadzie wyłączne) znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń w zakresie winy i sprawstwa skazanego A. K. za czyny zabronione przypisany w sentencji wyroku Sądu I instancji, utrzymanego w mocy sentencją zaskarżonego wyroku - co w konsekwencji prowadzi do jednoznacznego uznania, iż brak było podstaw do oddalenia w/w wniosku dowodowego, w szczególności w sytuacji, gdy okoliczności zawarte w treści depozycji w/w świadka miały istotne znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń w ramach przedmiotowego postępowania - tym bardziej w sytuacji, gdy analiza treści wyjaśnień w/w świadka (A. C.) prowadzi do uznania, iż w/w depozycje mają charakter zmienny (labilny) i w zależności od zaistniałych okoliczności faktycznych oraz procesowych, przyjmują określoną treść;

3. art. 433 § 2 kpk w zw. z art. 7 i art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 kpk - poprzez powierzchowną i niepełną kontrolę odwoławczą podniesionego w

apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie czynów przypisanych skazanemu A. K. , w szczególności w postaci wyjaśnień A. C. - będących, co należy podkreślić dowodem z tzw. pomówienia, który winien być przez Sąd oceniony niezwykle rozważnie i wnikliwie, a którym to wymogom Sąd a quo wydając rozstrzygnięcie nie sprostał, dokonując li tylko zbiorczej oceny tych dowodów, jednocześnie pozostawiając poza swoimi rozważaniami istotne okoliczności, które wpływały w sposób bezpośredni na ocenę wartości dowodowej przekazywanych przez nich relacji, mimo ujawnienia w toku postępowania (w tym postępowania odwoławczego) istotnych okoliczności podważających ich wiarygodność, w tym w szczególności w sposób negatywny weryfikujących zasadniczy z tych dowodów tj. wyjaśnienia A. C. , a które to sprzeczności zostały przez Sąd w sposób nieuprawniony zmarginalizowane i bezzasadne poprzestanie w tym zakresie przez Sąd Apelacyjny na odwołaniu się w sposób ogólnikowy do trafności ustaleń, ocen i poglądów wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, a nadto nieuzasadnione stwierdzenie - w zakresie oceny zarzutu obrońcy w stosunku do w/w źródła dowodowego, iż „(...) sam fakt ocenienia fragmentów wyjaśnień oskarżonej za wiarygodne, w sytuacji, gdy były one niejednorodne na przestrzeni całego postępowania nie świadczy o błędzie Sądu Rejonowego, w chwili gdy Sąd ten trafnie logicznie i wyczerpująco uzasadnia powody dla których dowód ocenił w rzeczony sposób (...).”

Wskazując na te zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie, w zaskarżonej części, wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi V Wydział Karny Odwoławczy i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi V Wydział Karny Odwoławczy - w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego Prokurator Rejonowy Łódź Górna wniósł o uznanie kasacji za oczywiście bezzasadną i o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego należało oddalić w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k. Nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest kasacja, może zostać uznany za skuteczny, jeśli skarżący wykaże, że w fazie postępowania odwoławczego doszło do rażącej obrazy prawa, przy czym obraza ta mogła mieć

istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Tymczasem w przedmiotowej sprawie skarżący nie wykazał rażącego uchybienia sądu odwoławczego w zakresie wskazanych w kasacji przepisów prawa procesowego. Wszystkie podniesione w skardze zarzuty okazały się niezasadne.

Odnosząc się do dwóch pierwszych uchybień wskazujących na rzekomą nieprawidłowość rozstrzygnięć sądu drugiej instancji o oddaleniu wniosków dowodowych obrońcy oskarżonego dotyczących zeznań świadków A. Ś., A. B. i A. C., jak też opinii biegłego psychologa co do tej ostatniej, to trzeba stwierdzić, że zarzuty te są chybione. Zdaniem skarżącego sąd *ad quem* oddalając wskazane wyżej wnioski dowodowe dopuścił się obrazy art. 170 § 1 pkt 3 i 5 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. W ocenie Sądu Najwyższego przywołane w kasacji argumenty nie zasługują na aprobatę. W sprawie przedmiotowe wnioski dowodowe zostały złożone na etapie postępowania odwoławczego i rozpoznane m.in. postanowieniem sądu odwoławczego z dnia 8 grudnia 2021 r. (k. 1272-1274), którego uzasadnienie jest nie tylko przekonujące, ale przede wszystkim poparte obowiązującymi przepisami. Już to powoduje, że oba zarzuty kasacji (nr 1 i 2) wobec wyłącznie polemicznego ich charakteru, nie są zasadne. Warto przecież zauważyć, że w postanowieniu tym sąd odwoławczy, odsyłając do wcześniejszej decyzji w tym przedmiocie (k. 1233 postanowienie z dnia 30 lipca 2021 r.), podtrzymał przedstawioną tam argumentację odnoszącą się do wniosków dowodowych obrońcy zawartych w apelacji, dotyczących dowodu z przesłuchania świadków A. B. i A. Ś. wskazującą na ich nieprzydatność do stwierdzenia okoliczności podawanych przez obrońcę, jak też obstrukcyjny charakter. Skarżący nie wykazał przecież, aby ponowne przesłuchanie A. B. mogło dostarczyć nowych informacji, które miałyby znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy. Z dotychczasowych zeznań tego świadka nie wynika nic ponadto, że znał uczestników przestępstwa, przy czym nie ma wiedzy odnośnie do udziału w nim A. K.. Słuszna zatem była decyzja sądu odwoławczego o oddaleniu wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie tego świadka na okoliczność „*sposobu zachowania się oskarżonego, jego roli w inkryminowanych zdarzeniach, a także innych istotnych informacji związanych z przedmiotową sprawą, a nadto znajomości świadka z A. C., A. K. oraz A. Ś., informacji dotyczących kredytów udzielonych A. C.*”

oraz źródła pochodzenia tych informacji, czasokresu działania w/w, informacji dotyczących działania innych (ewentualnie) osób, które brały (lub mogły brać) udział w w/w działalności z w/w osobami, jak również - instytucji, w jakich w/w kredyty były udzielane". Rację miał też sąd odwoławczy co do świadka A. Ś. Prawdą jest, że nie każdy wniosek dowodowy złożony na etapie postępowania odwoławczego musi być uznany za zmierzający do przedłużania procesu. W okolicznościach tej sprawy, w której przecież wskazana we wniosku osoba była już przesłuchiwana przed sądem a obecni podczas tej czynności oskarżony i jego obrońca (k. 692) zrezygnowali z pytań do przesłuchiwanego, jasne jest, iż ponowne przesłuchanie tej osoby jako świadka zmierzało wyłącznie do przedłużenia postępowania. Słusznie zauważył sąd drugiej instancji, że osoba ta, występując wówczas w charakterze oskarżonego, nie skorzystała z przysługującego prawa do odmowy wyjaśnień czy odpowiedzi na pytania.

Analogicznie należało ocenić wniosek obrońcy oskarżonego o przesłuchanie A. C. i dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa na okoliczność *„motywów składanych przez w/w świadka wyjaśnień, w tym w szczególności charakteru i motywów oraz czynników i mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw dokonywanych w toku kolejnych przesłuchaniach zmian treści w/w wyjaśnień, a nadto- i przede wszystkim - czy u ww. świadka z uwagi na jej stan zdrowia, występują okoliczności tego rodzaju, które wpływają na określenie zdolności postrzegania i odtwarzania faktów”.*

Sąd odwoławczy nie znalazł jakichkolwiek podstaw do podzielenia stanowiska skarżącego, że w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się potrzeba ponownego przesłuchania A. C. w charakterze świadka i powołania biegłego psychologa w celu wydania opinii dotyczącej tej osoby w zakresie treści jej wyjaśnień. W tym kontekście przypomnieć należy, że dotychczas A. C. występowała w sprawie jako oskarżona, zaś opinię o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego wydać mogą jedynie biegli lekarze psychiatrzy (art. 202 § 1 k.p.k.) i choć do udziału w wydaniu opinii powołuje się nadto biegłego lub biegłych innych specjalności (w tym psychologicznej), to decyzja sądu w tym zakresie zależy od złożenia wniosku przez psychiatrów (wyrok SN z 16 marca 2006 r. w sprawie IV KK 446/05). Badanie psychologiczne jest badaniem pomocniczym przeprowadzanym, gdy potrzebują go

biegli psychiatrzy dla wykonania zleconej im opinii. W przedmiotowej sprawie biegli psychiatrzy potrzeby przeprowadzenia tego rodzaju badania nie stwierdzili, podobnie zresztą jak badający oskarżoną A. C. neurolog. Nie istniała zatem potrzeba przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego psychologa w czasie gdy A. C. była oskarżoną. Twierdzenie, że należy ponownie przesłuchać A. C. jako świadka i to jeszcze przy wykorzystaniu opinii biegłego psychologa (zapewne w trybie art. 192 § 2 k.p.k.) co do treści jej wyjaśnień jest nie tylko sprzeczne z art. 192 § 2 k.p.k. ale chybione chociażby z tego powodu, iż nie wskazano, aby osoba ta zainicjowała w jakimkolwiek trybie zmianę swoich depozycji.

Co więcej, ocena wiarygodności depozycji A. C., także w kwestii tak eksponowanych przez obrońcę okoliczności dotyczących wskazywanych przez nią powodów rozbieżności w jej wyjaśnieniach, pozostawała w wyłącznej kompetencji sądu procedującego w sprawie, z której sąd ten w pełni prawidłowo się wywiązał.

W tym kontekście nie bez znaczenia jest też to, że wskazywane jako powód ochrony oskarżonego przed konsekwencjami obciążających go wypowiedzi, obawy oskarżonej (zapowiadane „wywiezienie do lasu”, zrobienie krzywdy jej babci) znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadka J. M. (babcia A. C. por. protokół rozprawy głównej z dnia 2 marca 2020 r. k. 1026v-1027v). W związku z powyższym słusznie przyjął sąd odwoławczy, że ten wniosek obrońcy zmierzał do przedłużenia postępowania.

Lektura ostatniego z podniesionych w kasacji zarzutów, a przede wszystkim przywołanych przez obrońcę argumentów mających potwierdzać jego zasadność, nie pozostawia wątpliwości co do prawdziwych intencji obrońcy. Samo wyrażenie przez stronę niezadowolenia z wyników przeprowadzonej kontroli odwoławczej i twierdzenie o „*powierzchowności i niepełności kontroli odwoławczej podniesionego w apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego (...) w szczególności wyjaśnień A. C.*”, nie wystarczy do zakwestionowania zaskarżonego orzeczenia.

Wbrew sugestiom skarżącego sąd drugiej instancji rzetelnie wskazał czym kierował się wydając orzeczenie i dlaczego podniesiony w zwykłych środkach odwoławczych zarzut obraży art. 7 k.p.k., nie zasługiwał na uwzględnienie (patrz str. 9-11 uzasadnienia wyroku sądu drugiej instancji - numeracja SN). Treść tej części

rozważań sądu odwoławczego nie pozostawia wątpliwości co do tego, że kwestia oceny wiarygodności pomawiających A. K. wyjaśnień A. C. była wnikliwie i wszechstronnie rozważona przez ten sąd, przede wszystkim w tym zakresie, który stanowił istotę apelacji jego obrońców.

Mając zatem powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[t.n]